

Univers Pedagogic

12 (895),
21 martie 2024

Săptămânalul pedagogilor din toată țara!

pro

Indemnizații neimpozabile pentru a spori accesul copiilor la educație de calitate

Familiiile care vor înscrie copilul într-o altă școală decât în cele cu un număr mai mic de 50 de elevi vor beneficia de o alocație neimpozabilă acordată de stat. Prevederea se conține într-un proiect de lege votat în prima lectură de către Parlament.

„Această inițiativă legislativă este foarte importantă pentru Ministerul Educației și Cercetării, pentru că se pliază pe prioritățile noastre strategice. Acesta a fost subiectul multiplelor discuții pe care

le-am avut cu directorii de școli, cadrele didactice, elevii”, a spus ministrul Dan Perciun în cadrul ședinței plenare a Parlamentului.

Modificarea vine la pachet cu investițiile în infrastructură, pe care urmează să le facă ministrul cu suportul partenerilor de dezvoltare în cele 35 de școli model, procurarea a 70 de autobuze școlare care să asigure transportarea elevilor. „Obiectivul major al programului Rețeaua Școlilor Model, care prevede inclusiv acordarea acestor indemnizații, este asigurarea accesului la educație de calitate pentru elevii din me-

diul rural”, a menționat ministrul. Documentul conține și alte prevederi care au scopul de a îmbunătăți sistemul de învățământ. Astfel, pentru a soluționa problema lipsei de cadre didactice, autorii proiectului propun ca persoanele care nu au studii superioare în domeniul pedagogiei să poată participa la concursuri de angajare în domeniu, având posibilitatea să urmeze modulul psihopedagogic în decurs de cel mult doi ani de la ocuparea funcției didactice.

În proiectul de lege au mai fost incluse prevederi cu scopul de a preveni și a combate fenomenul de bullying sau violență în școli. Astfel, sunt prevăzute sancțiuni pentru elevii care comit abateri disciplinare. Fiecare sancțiune aplicată va fi însoțită și de asistență psihologică acordată de un specialist.

Alte măsuri aprobate se referă la acordarea dreptului cadrelor didactice de a beneficia de asistență psihologică în cazul în care au fost ținta unei situații de violență în legătură cu îndeplinirea obligațiilor de muncă.

Proiectul de modificare a unor acte normative în domeniul educației va fi propus spre aprobare în a doua lectură în plenul Parlamentului.

Ministerul Educației și Cercetării lansează un concurs pentru dotarea a 200 de grădinițe

Într-un demers menit să sprijine dezvoltarea educației timpurii în țară, Ministerul Educației și Cercetării (MEC) a anunțat lansarea unui concurs cu scopul de a dota 200 de grădinițe cu echipamente, mobilier și materiale didactico-metodice. Această inițiativă face parte din Proiectul „Îmbunătățirea calității educației”, derulat de MEC cu sprijinul Băncii Mondiale.

Conform comunicatului emis, MEC invită instituțiile de educație timpurie din întreaga țară să participe la acest concurs, care urmărește să sprijine grădinițele în eforturile lor de a oferi un mediu educațional optim pentru copiii cu vârste de până la trei ani și pentru cei în situație de risc.

Prioritate în selecția beneficiarilor o vor avea instituțiile care au demonstrat o tendință de păstrare sau creștere a numărului de copii în ultimii trei ani, precum și cele care își propun să îmbunătățească accesul la serviciile educaționale pentru această categorie de copii. De asemenea,

se va acorda prioritate grădinițelor cu un număr mai mare de copii cu cerințe educaționale speciale (CES), copii refugiați și care au un angajament puternic pentru îmbunătățirea calității educației timpurii.

Instituțiile interesate să participe sunt îndrumate să completeze un formular disponibil online până la data limită de 24 martie 2024. Formularul poate fi accesat la următorul link: https://bit.ly/concurs_gradinita. Pentru orice întrebări suplimentare, participanții pot lua legătura cu consultantul național în educația timpurie din cadrul proiectului, Viorica Istrati, la adresa de email istrati.viorica@edu.md.

Această inițiativă reprezintă un pas semnificativ către îmbunătățirea calității educației timpurii în R.Moldova, evidențiind angajamentul Ministerului Educației și Cercetării pentru dezvoltarea unui sistem educațional incluziv și eficient.

FIRST LEGO League Challenge Moldova și-a desemnat câștigătorii

FIRST LEGO League Challenge Moldova, un eveniment de tradiție în cadrul Programului Național de Robotică Educațională (marea finală), a reunit elevi și antrenori din toată țara, oferindu-le experiențe, oportunități de învățare și multă motivație, dar și premii pe măsură.

Felicităm pe cei mai incredibili și extraordinari participanți ai FIRST LEGO League Challenge Moldova 2024! Prin dedicarea voastră și determinarea de a urmări valorile fundamentale ale competiției, ați dat dovadă de un exemplu admirabil pentru toți cei din jur. Ați arătat că curiozitatea și dorința de a învăța vă pot ghida către realizări remarcabile. În cadrul probei, ați exersat nu doar abilitățile tehnice, ci și capacitatea de a gândi creativ și de a depăși obstacolele cu perseverență și ingeniozitate. Datorită vouă, finala competiției a fost nemaipomenită! În finala competiției FIRST LEGO League Challenge Moldova au ajuns 29 de echipe, dar patru premii au fost acordate celor mai bune echipe la categoriile: Valori fundamentale, Proiectarea robotului, Proiect de inovație, Performanța robotului și Campioni. Astfel, juriul a nominat echipele câștigătoare și a acordat trofee campionilor FIRST LEGO League Challenge Moldova 2024, după cum urmează:

- Premiul Campionului: RoboRangers, Tekwill Academy Kids, mun. Chișinău;
- Premiul „Performanța Robotului”: CaiVerziPePereți, IPLT „Nicolae Iorga”, mun. Chișinău;

- Premiul pentru „Proiectul de inovare”: RoboTen, IPLT „Gaudemus”, mun. Chișinău;
- Premiul pentru „Proiectarea robotului”: Sirius, LLMTI „Socrate”, mun. Chișinău;
- Premiul pentru „Valorile Fundamentale”: Octeto Haret, IPLT „Spiru Haret”, mun. Chișinău;
- Premiul special pentru „Excelență în inginerie”: Space DaVinci, IP Liceul „DaVinci”, mun. Chișinău;
- Premiul special pentru „Excelență în inginerie”: Cyber Fish Force, IPLT „Gheorghe Asachi”, mun. Chișinău;
- Premiul special pentru „Excelență în inginerie”: ARRA, ARRA PRO EDUCATIE IT, Pitesti, România;
- Premiul special pentru „Perseverență”: Centaurii, Asociația Eu

- codez, Piatra Neamț, România;
- Premiul special pentru „Perseverență”: ENIGMA, IPLT „Mihai Stratulat”, sat. Boșcana, Criuleni;
- Premiul special pentru „Perseverență”: Just do it, IP Biblioteca „Mihai Eminescu”, Rezina;
- Premiul special „Stea în devenire”: Tech Brix, IPLT „Dragoș Vodă”, Stăuceni, mun. Chișinău;
- Premiul special „Stea în devenire”: Robovis, IPLT „Visoca”, s. Visoca, Soroca;
- Premiul special „Motivare”: Osiris-AV, Liceul Teoretic „Andrei Vartic”, Ialoveni;
- Premiul special „Motivare”: ROBOTECH, IPLT „Alexandru Pușkin”, mun. Chișinău;
- Premiul special „Premiul Antrenorului”: Ema Țaulean – Robovis;
- Premiul special „Premiul Antrenorului”: Irina Tighineanu – Innovate X;

- Premiul special „Premiul Antrenorului”: Svetlana Schitco – Fighters și Cyberkings.

Ministerul Educației și Cercetării a oferit anul acesta un premiu de 50.000 de mii de lei campionilor FIRST LEGO League Challenge Moldova, care vor reprezenta țara noastră, în iunie, la competiția internațională care va avea loc în SUA.

Câștigătorii ediției din acest an au devenit tinerii din echipa RoboRangers de la Tekwill Academy Kids, iar echipa „Cai Verzi pe Pereți” de la Liceul „Nicolae Iorga” din Chișinău a câștigat premiul pentru Performanță.

Prezent la eveniment, ministrul Educației și Cercetării, Dan Perciun, a felicitat toți participanții la competiție, iar învingătorilor le-a urat să câștige și la competiția internațională.

„Mulțumim și profesorilor care, din multă pasiune, neremunerată, găsesc timp să crească generații de ingineri inovatori și au tot respectul și aprecierea noastră”, a spus Dan Perciun.

FIRST LEGO League Challenge Moldova 2024 a fost organizată de Centrul Național pentru Inovații Digitale în Educație „Clasa Viitorului” cu sprijinul USAID, Suedia și Marea Britanie, prin Proiectul Tehnologiile Viitorului, sub patronajul Ministerului Educației și Cercetării al Republicii Moldova. Sponsorii evenimentului: Fundația Orange Moldova, Genial Invest, Premier Energy Distribution, Agenția FFE și NeoMatrix.

Ediția curentă, intitulată „MasterPiece”, pune accentul pe fuziunea creativă dintre artă și tehnologie. Peste 75 de echipe și peste 600 de elevi și antrenori de robotică din întreaga țară se vor aduna pentru a explora modul în care aceste două domenii pot interacționa, generând soluții unice și imaginative la provocările din lumea reală.

Prin intermediul proiectului de cercetare, participanții au fost încurajați să-și exprime creativitatea interioară și să dezvolte soluții inovatoare pentru provocările societății legate de artă și cultură. Competiția s-a desfășurat în cadrul a 4 evenimente: 3 semifinale și o finală, despre care am menționat mai sus.

101 elevi au abordat fenomenul bullyingului prin acțiuni similare activității parlamentare

Mesaje de combatere a bullyingului au fost transmise de la tribuna centrală a Legislativului Republicii Moldova de 101 elevi (prin analogie cu numărul total al deputaților în exercițiu) din diverse regiuni ale țării. Tinerii au fost delegați de Consiliile de elevi din Chișinău, Edineț, Soroca și Strășeni, adresându-se întregii societăți, dar mai cu seamă profesorilor, elevilor și părinților, în cadrul evenimentului „101 ambasadori ai nonviolentei în școală”.

De remarcat că platforma de discuții a demarat la inițiativa deputatului Angela Munteanu-Pojoga, autorul legii antibullying. Învățăceii au subliniat necesitatea de a le oferi copiilor afectați de bullying suport informațional pe platforme online și prin programe educaționale, precum și prin intermediul psihologilor în școli, în vederea acordării sprijinului psihoemoțional și de asistență. În același timp, s-a vorbit despre importanța instruirii pedagogilor la acest capitol; responsabilizarea părinților cu privire la situațiile în care copiii lor sunt inițiatorii bullyingului; sensibilizarea societății în raport cu problema respectivă. În continuare, elevii au prezentat proiecte de lege menite să contribuie la prevenirea și combaterea bullyingului în instituțiile de învățământ.

„Ceea ce m-a impresionat este faptul că elevii s-au documentat, au făcut chiar și cercetări proprii, care corespund cu datele studiilor naționale. Cred că cei 101 copii care au participat la eveniment au reușit să atingă toate subiectele relevante, pertinente, ce trebuie luate în considerare de către autorități, de toți actorii din societate, de ONG-uri, părinți, cadre didactice, pentru a crea un mediu sigur ca elevii să își poată explora potențialul, fără bullying, fără violență”, a declarat moderatoarea panelului de discuții, Daniela Simboteanu, președintele Centrului Național de Prevenire a Abuzului față de Copii.

La rândul său, deputatul Angela Munteanu-Pojoga a menționat că prestația tinerilor

studioși a fost similară cu cea a activității parlamentarilor. „Este un eveniment prin care ne-am dorit să oferim o platformă de discuții pentru copii, să auzim și opinia acestora, în mod special la capitolul bullying. Am descoperit elevi extraordinari de bine pregătiți și care foarte bine cunosc procesul legislativ. Am descoperit și idei geniale, pe care ar fi bine ca noi, maturii, să le preluăm și să le transformăm în legi, fie în politici educaționale. Cu siguranță, vom veni cu inițiative capabile să îmbunătățească viața copiilor”, a notat sursa citată.

În final, participanții la eveniment au avut ocazia să contemple expoziția de postere create de elevii ai 14 instituții de învățământ din țară, în cadrul campaniei „19 zile de activism și prevenire a violenței și abuzului împotriva copiilor și tinerilor”. De asemenea, ei au vizionat un film de scurt mesaj despre fenomenul bullyingului.

Campania de informare și sensibilizare „Împreună, fără bullying!”, destinată combaterii în școli a acestui fenomen îngrijorător, a fost lansată, pe 12 februarie a.c., de Ministerul Educației și Cercetării, în parteneriat cu Alianța ONG-urilor Active în domeniul Protecției Sociale a Copilului și Familiei. Aceasta se va desfășura pe parcursul întregului an și va include o serie de activități de informare pentru profesori și elevi, dar și diverse acțiuni de sensibilizare online, cuprinzând și evenimentul „101 ambasadori ai nonviolentei în școală”.

B. Iu.

Studenții ai Universității Libere din Berlin, în vizită la UPSC

Un grup de 25 de masteranzi de la prestigioasa Universitate Liberă din Berlin a pășit pe meleagurile moldovenești într-o misiune academică, ce a avut drept gazdă principală Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău. Vizita a fost posibilă în cadrul unui acord bilateral de cooperare și a avut loc în ziua de 14 martie 2024, marcând un moment important în schimbul de cunoștințe și experiențe între cele două instituții de învățământ superior.

Scopul central al acestei vizite a fost realizarea unui studiu amplu despre transformările sociale, economice, administrative și politice în procesul de aderare al Republicii Moldova la Uniunea Europeană. În special, s-a analizat modul în care aceste transformări au influențat viziunile și atitudinile tinerilor din Moldova. Dialogul deschis și interactiv dintre studenții germani și cei de la Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” a fost elementul central al acestei investigații, oferind o platformă pentru dezbateri și schimburi de idei fructuoase.

Întâlnirea a fost marcată de discuții intense pe teme diverse,

inclusând importanța păstrării monumentelor din perioada sovietică, implicarea activă a tinerilor în procesul decizional, apartenența la partide politice și impactul reformelor educaționale asupra societății. Problemele de-

mografice și fenomenul violenței stradale și în instituțiile publice au fost și ele aduse în discuție, punându-se accent pe identificarea și clasificarea cauzelor acestor probleme.

Studenții germani, aflați în Republica Moldova, prin intermediul programului de schimb academic DAAD, au beneficiat de sprijinul acestuia pentru a explora diverse instituții și pentru a purta întâlniri cu reprezentanții acestora. Vizita lor la Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” a constituit o etapă importantă în înțelegerea și analiza evoluțiilor sociale și politice din Republica Moldova, reprezentând totodată un pas semnificativ în consolidarea relațiilor academice și culturale între R.Moldova și Germania.

Capitala Tineretului 2024, Cahul, a intrat oficial în drepturi

Tineri și reprezentanți ai sectorului de tineret din țară au participat recent la evenimentul de lansare a Programului Cahul - Capitala Tineretului 2024. Municipiul Cahul a fost desemnat pentru a treia oară Capitală a Tineretului, iar motto-ul de anul acesta al programului - „Uniți prin Acțiune!” - inspiră determinare, solidaritate și responsabilitate.

Lansarea programului din 16 martie marchează începutul unei serii de activități planificate pentru acest an, ce promovează implicarea civică și colaborarea între tineri și instituții, proiecte inovatoare și de susținere a dezvoltării personale și profesionale a tinerilor.

Prezent la eveniment, secretarul de stat, Sergiu Gurin, a venit cu un mesaj de salut: „Ministerul Educației și Cercetării încurajează tinerii din țară să fie mult mai activi, pentru că aceștia pun bazele unei societăți educate și prospere. Programul Capitala Tineretului asigură o platformă de investiție în tineri și oferă oportunități de implicare civică și dezvoltare comunitară”.

Directorul Agenției Naționale pentru Tineret, Ion Donea, a vorbit despre importanța acestui program și despre potențialul enorm al municipiului Cahul: „Ceea ce facem noi prin intermediul acestui program este să investim în regi-

uni și să contribuim la dezvoltarea locală. Municipiul Cahul este o regiune cu un potențial deosebit, ce poate crea precedente pozitive care să fie replicate în toată țara. Pe parcursul anului vom desfășura activități de participare și implicare a tinerilor în procesul de luare a deciziilor, pentru că opinia tinerilor contează și ei trebuie să fie consultați”.

Primarul municipiului Cahul, Nicolae Dandiș, a menționat: „Îmi doresc ca acești tineri să vadă viitorul în localitatea noastră, în țara noastră, să contribuie la dezvoltarea comunității, dar și a Republicii Moldova. Pentru municipiul Cahul, titlul de Capitală a Tineretului înseamnă un imbold enorm pentru tot ceea ce înseamnă investiție în activități de tineret. Îi îndemn pe toți tinerii din țară să investească în experiențe, în formarea lor și să dedice mai mult timp pentru a se

include în sistemul educațional”. Capitala Tineretului este un program național elaborat de către Ministerul Educației și Cercetării și implementat de Agenția Națională pentru Tineret, care se concentrează pe susținerea activităților de tineret ale autorității administrației publice locale, organizațiilor necomerciale și societății civile, organizațiilor internaționale, precum și ale autorităților administrației publice centrale în cadrul localității ce deține acest titlu. Pentru implementarea acestui program sunt alocați peste un milion de lei din bugetul de stat.

Evenimentul de lansare a fost organizat de Primăria municipiului Cahul, în parteneriat cu AO „Perspectiva”, Fundația Inotek și AO Centrul „Contact” Cahul, cu suportul Ministerului Educației și Cercetării și Agenției Naționale pentru Tineret.

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă”: Oportunități pentru candidații la studii Facultatea de Geografie

Cu o tradiție de peste 80 de ani, unica Facultate de Geografie din Republica Moldova dezvoltă competențe în procesul educațional în domeniile Științe ale Educației, Științe ale Pământului și Servicii Publice.

Personalul științifico-didactic, constituit din cadre didactice cu experiență, dascăli a numeroase generații de specialiști, conducători de doctorat, împreună cu tinerii aflați la începutul activității, promovează valorile academice și ale culturii calității în mediul universitar.

Poziția și imaginea Facultății de Geografie se datorează efortului celor care au consolidat-o într-un brand instituțional recunoscut și apreciat la nivel național și internațional, prin programe de cercetare în comun, prin evenimente științifice organizate împreună, prin studii de doctorat, prin stagii de practică și, recent, prin programul de studii de masterat cu diplomă dublă.

Catedra *Geografie și Turism* este o subdiviziune de bază a Facultății de Geografie, care în evoluția sa înscrisă o istorie îndelungată și bogată, odată cu apariția Facultății de Geografie (1938). În vara anului 2023, Catedra Geografie și Turism a fost reorganizată în rezultatul fuziunii Catedrelor Geografie Generală și Geografie Umană, Regională și Turism. Catedra Geografie și Turism organizează și realizează activități didactice, metodice și științifice în domeniile: Științe ale Educației, Științe ale Pământului și Servicii Publice.

Elementele fundamentale de realizare a misiunii Catedrei corespund celor ale Facultății de Geografie și ale Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” și prevăd:

- generarea și transferul de cunoștințe către societate, prin cercetare științifică și educație;
- formarea inițială și continuă la nivel superior a specialiștilor în domeniul Științe ale Educației, Științe ale Pământului, Servicii publice, capabili să satisfacă, prin inserție profesională, nevoile de competențe ale mediului socioeconomic;

- dezvoltarea personală a studenților în spiritul creației individuale și colective;
- promovarea imaginii pedagogului prin formarea specialiștilor de înaltă calificare în domeniul Științe ale Educației;
- contribuția la progresul științelor fundamentale și aplicative, prin cercetare științifică, inovare și transfer tehnologic;
- promovarea schimbului liber de opinii, informații și experiență valorică;
- promovarea valorilor europene în domeniile științific, cultural și educațional, prin cooperare academică internațională.

În anul 2018, a fost inițiat Programul comun de studii superioare cu diplomă dublă, la ciclul II, master *Managementul strategic în turism – Turism și dezvoltare regională*, împreună cu Facultatea de Istorie și Geografie a Universității „Ștefan cel Mare” din Suceava, România.

Unitățile de curs sunt ținute în săli și laboratoare de studii dotate cu utilaj didactic, aparat geografic adecvat, colecții valoroase de roci și minerale, mijloace tehnice, mate-

riale cartografice și bibliografice actualizate, lucrări metodice etc., suficiente pentru realizarea cu succes a programelor curriculare și a unei bune pregătiri a viitorilor specialiști în geografie și educație.

Organizarea instruirii practice a studenților și masteranzilor se realizează prin aplicații practice de teren în locații reprezentative din Republica Moldova, precum și peste hotarele țării. Stagiile de practică sunt desfășurate în instituții-partenere de cercetare: Institutul de Ecologie și Geografie, Institutul de Geologie și Seismologie,

Centrul Hidrometeorologic de Stat, Întreprinderea de Stat *Institutul de Cercetări și Amenajări Silvice* din Republica Moldova, Agenția „*Apele Moldovei*”.

În cadrul catedrei au fost lansate pentru studenți: „*Cercul de Cercetări și Amenajări Silvice*” (coordonator – Anatolie Puțunică, conf. univ., dr.) și „*Cercul Tinerilor Paleontologi*” (coordonator Afanasie Prepelita).

Ciclul I – licență, învățământ cu frecvență

I. *Domeniul Științe ale educației cu următoarele programe de studii:*

- **Geografie și Biologie** (4 ani) – 240 credite;
- **Geografie și Limba engleză** (4 ani) – 240 credite;
- **Geografie și Informatică** (4 ani) – 240 credite.

II. *Domeniul Științe ale naturii, programul de studii Geografie* (3 ani) – 180 credite;

III. *Domeniul Servicii publice, programul de studii Servicii hoteliere, turism și agrement* (3 ani) – 180 credite.

Ciclul I – licență, învățământ cu frecvență redușă

I. *Domeniul Științe ale educației, programul de studii Geografie* (4 ani) – 180 credite;

II. *Domeniul Servicii publice, specialitatea Servicii hoteliere, turism și agrement* (4 ani) – 180 credite.

Ciclul II – master, învățământ cu frecvență

I. *Domeniul Științe ale educației, programul de studii Geografie și tehnologii educaționale* – 120 credite.

II. *Domeniul Științe ale Pământului, cu următoarele programe de studii:*

- **Geoinformatică** – 120 credite;
- **Geografia mediului înconjurător** – 120 credite.

peste hotare: Institutul de Ecologie și Geografie; Institutul de Geologie și Seismologie; Institutul de Zoologie; Serviciul Hidro-Meteorologic de Stat al Republicii Moldova; Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova; Universitatea „*AL. I. Cuza*”, Iași, România; Universitatea „*Babeș – Bolyai*”, Cluj-Napoca, România; Universitatea „*Ștefan Cel Mare*”, Suceava, România, ș.a.

Stimați abiturienți, sunteți așteptați în comunitatea noastră academică, în care veți obține profesionalismul și dezvoltarea personală, necesare pentru viitoarea dumneavoastră carieră. Accesați linkul:

<https://upsc.md/organizare/facultatea-geografie/>

**Pentru conformitate,
Silvia ȚURCAN**

Noi măsuri privind transportarea elevilor la instituțiile de învățământ

Copiii care vor merge la o altă școală decât cea din localitatea de domiciliu și care se află la o distanță mai mare de 2 km vor avea asigurat transport gratuit. Totodată, cadrele didactice care vor însoți elevii pe durata deplasării la instituțiile de învățământ cu unități de transport școlar vor beneficia de un spor cu caracter specific. Noile prevederi se conțin în modificările la Regulamentul privind transportarea elevilor și au fost aprobate de cabinetul de miniștri.

Ministrul Dan Perciun a menționat că măsurile au scopul de a îmbunătăți regulile de transportare a elevilor cu autobuzele școlare, dar și de a asigura accesul la studii de calitate pentru fiecare copil. „Sunt părinți care-și doresc o școală mai bună pentru copiii lor, dar nu pot beneficia de transport gratuit care trece prin localitatea lor, deoarece prevederile care au fost până acum în vigoare spun că, dacă există o instituție de învățământ în aceeași localitate, nimeni nu poate beneficia de transportare gratuită. Considerăm că acest lucru îngrădește dreptul copiilor de a accesa servicii mai bune de educație”, a spus Dan Perciun.

O altă modificare vizează posibilitatea contractării de către fiecare instituție de învățământ a unităților de transport ale agenților transportatori licențiați în domeniu. De asemenea, pentru transportarea elevilor pot fi utilizate autobuze și microbuze aflate în proprietatea instituției de învățământ, nu doar a celor aflate în gestiunea organelor locale de specialitate în domeniul învățământului sau a administrației publice locale.

În prezent, în 451 de instituții de învățământ din țară sunt transportați copii din 1.112 localități. Dintre aceștia, peste 700 de copii sunt transportați la grădinițe, circa 20.000 - la gimnaziu și peste 3.000 - la liceu. Transportarea elevilor este asigurată de 412 autobuze școlare și 89 de unități de transport folosite prin contract cu agenți transportatori.

Vitalie Voinițchi – profesor și manager educațional consacrat

Cunosc mulți specialiști în domeniul educației fizice, deja pensionați, care continuă cu pasiune activitatea lor profesională. Printre aceștia se regăsește protagonistul articolului în cauză, Vitalie Voinițchi, profesor la Gimnaziul Rudi, Soroca, grad didactic superior, Lucrător Emerit al culturii fizice și sportului din Republica Moldova, care actualmente exercită prin cumul funcția de metodist la Direcția Învățământ Soroca.

În vizorul lui Vitalie Voinițchi, pedagogia ca meserie a apărut după doi ani de muncă în calitate de sudor, în urma absolvirii a unei școli profesionale din Criuleni. După această adevărată școală a muncii și a maturizării civice,

obține studii medii speciale, absolvind Tehnicumul Republican de Cultură Fizică din Chișinău. Concomitent desfășoară activitatea profesională, studiază și absolvă prestigiosul institut moscovit specializat în domeniul culturii fizice. Activitatea pedagogică a domniei sale este de 50 de ani (!!!), dintre care 25 a exercitat și funcția de manager educațional al instituției menționate mai sus. În acest răstimp s-a evidențiat aportul educațional al profesorului și man-

agerului Vitalie Voinițchi, lăsând amprente bine conturate în memoria discipolilor pe care i-a învățat, a colectivului pedagogic pe care l-a condus și, nu în ultimul rând, a colegilor de breaslă cărora le-a fost un inedit și util ghid profesionist.

Menționăm faptul că Vitalie Voinițchi, un veritabil profesionist și maestru, s-a implicat permanent în soluționarea metodologică a multor probleme dificile în domeniu. Aducem doar un exemplu: implementarea formelor netradiționale de instruire a elevilor, prin prisma proiectării și predării lecțiilor pur teoretice de educație fizică (tip de lecție care, spre regret, nu prea are priză în practica educațională autohtonă din motivul cunoașterii superficiale de către profesori a metodologiei desfășurării unei astfel de lecții), menite să formeze elevilor viziuni, concepte, convingeri despre impactul multiaspectual, indeosebi de asanare al exercițiului fizic. Cred că mulți specialiști din republică – colegi de breaslă din raionul Soroca întruniți într-un seminar raional

metodologic, profesori din raionul Drochia (auditori ai unui curs de formare continuă la distanță), o grupă de profesori-cursanți din cadrul Departamentului Formare Profesională Continuă (DFPC) al Universității de Stat de Educație Fizică și Sport (USEFS), aflați în vizită la LT „Alec Russo” din Cojușna, Strășeni, – țin minte bine lecțiile modelate și desfășurate de domnia sa.

Pe parcursul multor ani, Vitalie Voinițchi a fost invitatul DFPC al USEFS unde, în rol de formator, în cadrul formărilor profesorilor de educație fizică, își împărtășea experiența profesională cu referire la predarea și dirijarea managerială eficientă a educației fizice școlare, aplicarea în practică a diverselor recomandări științifico-metodice referitoare la eficientizarea procesului de învățare-predare-evaluare a competențelor elevilor.

Remarcăm și faptul că dânsul a fost și rămâne vocal vizavi de problemele cheie ce persistă în educația fizică școlară. Dumnealui, prin prisma atitudinii și competențelor

pe care le posedă, este unul dintre puținii profesori, dar și dintre metodologii responsabili de disciplina de studii *Educație fizică*, care demonstrează curaj profesional adecvat ca să spună răspicat, critic argumentat, lucrurilor pe nume, identificând acele piedici ce stopează modernizarea sistemului de educație fizică.

Apropo, profesorul Vitalie Voinițchi, la 4 martie curent, a împlinit 75 de ani, eveniment marcant în viața domniei sale. Profit de ocazie, ca prin intermediul săptămânalului „Univers Pedagogic pro”, să-i transmit bunului prieten și coleg de breaslă tradiționalul îndemn „La mulți ani !!!”, dorindu-i multă sănătate, bucurii, liniște sufletească și binele în familie.

Cu considerațiune,

Panfil SAVA,
conferențiar universitar,
Lucrător Emerit
al culturii fizice și sportului
din Republica Moldova

UPSC își deschide porțile către liceeni în cadrul campaniei „UPSC pentru viitorul tău”

UPSC PENTRU LICEENI!

- FII MAI PREGĂTIT DE BAC CU UPSC
- PARTICIPĂ LA OLIMPIADELE UPSC
- TURURI DE GRUP/INDIVIDUALE
- CONSULTĂȚI VOCATIONALE/EDUCAȚIONALE TESTARE VOCATIONALĂ
- INVITĂ-NE ÎN ȘCOALA TAI
- ZIUA UȘILOR DESCHISE 5 APRILIE 2024, ORA 13.00

CONTACTEAZĂ-NE PENTRU INFORMAȚII SUPPLEMENTARE:

cgcc@upsc.md +373 68 683 372 CHIȘINĂU, STR. ION CREANGĂ, NR.1, BL.2, BIROUL 13

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău invită cu căldură liceenii să descopere universul educațional și oportunitățile academice, oferite prin campania sa inovatoare „UPSC pentru viitorul tău”. În centrul acestei inițiative se află dorința ferventă de a familiariza și apropia tinerii de atmosfera universitară și de a-i ghida în alegerile lor academice și profesionale.

Prin intermediul acestei campanii, universitatea oferă o serie de activități captivante și utile pentru elevi. Printre acestea se numără olimpiada universitară, care constituie un prilej excelent pentru testarea cunoștințelor și câștigarea unor locuri de studiu la universitate, precum și consultanța vocațională pentru cei care sunt în căutarea direcției potrivite pentru cariera lor viitoare.

Un aspect inedit al campaniei îl reprezintă testarea și consultanța vocațională, oferind astfel sprijin și îndrumare tinerilor absolvenți în alegerile lor academice și profesionale. Pentru a face experiența

mai accesibilă și mai personalizată, echipa universității va vizita liceele din localitățile vecine, prezentându-le oferta educațională bogată și diversificată, precum și posibilitățile de dezvoltare academică și profesională pe care le oferă Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău.

Momentul culminant al campaniei va fi Ziua Ușilor Deschise, programată pentru data de 5 aprilie 2024, în cadrul căreia liceenii interesați vor putea trăi experiența vieții universitare, interacționând direct cu cadrele didactice și studenții, explorând facilitățile universității și informându-se în amănunt despre programele de studii disponibile.

Universitatea Pedagogică de Stat „Ion Creangă” din Chișinău deschide noi căi astfel, către cunoaștere și dezvoltare, pentru tinerii din întreaga regiune, consolidându-și statutul de instituție de învățământ de elită și partener de încredere, în construirea unui viitor strălucit pentru fiecare student.

150 cadre didactice și-au îmbunătățit abilitățile de mediere a conflictului și prevenire a bullyingului în educație

150 de cadre didactice de la Centrul de excelență în medicină și farmacie „Raisa Pacalo” din Chișinău au participat la un seminar metodologic organizat de Centrul Republican de Dezvoltare a Învățământului Profesional din cadrul Centrului de Formare Continuă și Leadership al Universității de Pedagogie de Stat „Ion Creangă”. Evenimentul, cu genericul „Bullyingul și Medierea Conflictelor în Procesul Educațional”, a fost organizat la solicitarea participanților, evidențiind importanța și necesitatea abordării fenomenului bullyingului în contextul educațional contemporan.

Pe parcursul a trei zile, cadrele didactice au fost ghidate de experți în domeniu, care au pus în discuție aspecte esențiale ale identificării, prevenirii și soluționării bullyingului. În prima zi, participanții au exersat, ghidați de Violeta Vrabii, dr. conf. univ., identificarea și gestionarea bullyingului, prin stabilirea caracteristicilor fenomenului și dezvoltarea unor strategii de intervenție eficiente. Formatul interactiv a permis participanților să înțeleagă mai bine complexitatea și

impactul acestui fenomen în rândul elevilor.

A doua zi a adus în atenție diverse situații de bullying, ilustrate și discutate sub îndrumarea doamnei Vrabii și a invitatei speciale, Ina Voroniuc, psiholog, grad didactic superior. Dumnealor au oferit soluții concrete și modalități de abordare pentru fiecare situație prezentată, încurajând

cadrele didactice să fie proactivi în prevenirea și gestionarea cazurilor de bullying în școli.

Seminarul a culminat în a treia zi cu discuții despre medierea conflictelor în procesul educațional, ghidate de formatoarea Tatiana Verdeș, dr., conf. univ. Aceasta a analizat cauzele și etapele conflictului în cadrul mediului educațional, oferind strategii și tehnici de mediere adaptate la specificul acestui domeniu.

Prin participarea la acest seminar metodologic de excepție, cadrele didactice și-au îmbunătățit abilitățile practice și teoretice în identificarea, prevenirea și gestionarea bullyingului și a conflictului, consolidând astfel angajamentul lor pentru un mediu educațional sigur și incluziv.

NEXTGEN: La Liceul Waldorf a fost inaugurată prima secție de biatlon din Chișinău

Proiectul NEXTGEN, inițiat de Dmitri Torner, președintele Federației de Biatlon din Republica Moldova (FBRM), își extinde geografia: după deschiderea în raionul Criuleni a celor trei secții specializate, iată că la această inițiativă cu caracter sportiv, destinată copiilor, a aderat o instituție de învățământ din Chișinău, fiind vorba despre Liceul Teoretic Waldorf.

Astfel, peste 80 de copii au participat la o lecție deschisă, având minunata ocazie să discute cu biatloniști consacrați și să practice pentru prima dată acest sport de o popularitate crescândă în lumea întreagă. În doar câteva zile, aici va funcționa o secție de biatlon pentru copii, care va deveni a patra din Republica Moldova.

Echipamente ultramoderne

În timpul antrenamentelor, în toate secțiunile sunt utilizate echipamente ultramoderne oferite de Uniunea Internațională de Biatlon (International Biathlon Union - IBU): ținte mobile și puști cu laser de o deplină siguranță. În ziua respectivă, la Liceul Waldorf elevii au fost ghidați de: Nadejda Bria, antrenorul principal al echipei de juniori a Moldovei; biatlonistul Sergiu Bălan, absolvent al acestui liceu (!), participant la Jocurile Olimpice de la Vancouver 2010; Iulian Luchin, membru al echipei de biatlon a Moldovei care va evolua la Olimpiada de iarnă de la Milano și Cortina d'Ampezzo 2026. De asemenea, copiii au avut în față un exemplu de carieră sportivă demnă de urmat în persoana Arinei Russu, în vârstă de 18 ani, participantă la Jocurile Olimpice pentru Tineret de la Gangwon 2024.

NEXTGEN – un proiect inedit de anvergură

Este de menționat că proiectul NEXTGEN a fost creat la inițiativa lui Dmitri Torner, președintele FBRM, fiind implementat în parteneriat cu Uniunea Internațională de Biatlon. Obiectivul principal al proiectului este de a contribui la popularizarea

acestei discipline sportive în rândul tinerilor și de a educa atleți în vederea participării la Jocurile Olimpice pentru Tineret ce se vor desfășura în anul 2028.

„În orice sport timpul se măsoară în generații. Acest lucru înseamnă că cei care astăzi au împlinit 13 sau 14 ani vor avea fericita ocazie să defileze sub steagul Moldovei la ediția a V-a, din 2028, a Olimpiadei de iarnă pentru tineret. La deschiderea secțiilor noastre observăm mulți copii plini de entuziasm și mă gândesc: cine știe, poate chiar unii dintre ei se vor învrednici să evolueze la Jocurile Olimpice? Citesc un interes viu pe chipurile lor, tocmai li se luminează ochii la gândul că vor avea posibilitatea să tragă dintr-o pușcă laser, și că sunt înconjurați de sportivi cu renume. Dacă se vor

hotări să aleagă această cale, vor avea parte și de dificultăți, de încercări. Va fi necesar să dea dovadă de caracter. În același timp, li se vor deschide posibilități mari de a se afirma, exemplul Alinei Stremous, campioana noastră europeană, fiind concludent în acest sens. Pentru prima dată ea a luat o pușcă în mână

la vârsta de 14 ani, iar pasiunea pentru biatlon o însoțește până în prezent”, a specificat Dmitri Torner.

Biatlonul moldovenesc, în ascensiune

De remarcă că actualmente echipa de tineret a Moldovei este alcătuită în totalitate din biatloniști autohtoni. În acest an, ei au reprezentat țara noastră la Jocurile Olimpice de Tineret din China, iar recent au evoluat onorabil la Campionatele Mondiale ce au avut loc în Estonia. Federația națională de biatlon își exprimă convingerea că Moldova are mari perspective ce țin de acest sport, însă primul pas necesar pentru obținerea unor victorii noi este trezirea la tineri a unui interes nedisimulat pentru această probă captivantă.

„Când am început să practic biatlonul, unii dintre prietenii mei au rămas cu adevărat surprinși, căci nu știau prea multe despre acest gen de sport. NEXTGEN este o inițiativă excelentă ce le oferă copiilor posibilitatea de a se

impresii elevul clasei a VII-a „B” Ștefan Frunză (dirigintă Galina Russu).

„Este captivant să tragi la țintă și sunt sigur că îmi va plăcea și să schiez. Cred că biatlonul poate deveni la fel de popular în școli precum fotbalul sau ping-pongul”, a

experiență de tir, la secție s-au înscris peste 20 de persoane. „Elevii se înscriu cu multă bucurie; observ cu satisfacție cât de interesantă este această activitate, una cât se poate de neobișnuită pentru ei, dar și atrăgătoare în același timp”, a adăugat profesorul de educație fizică.

Actualmente, în raionul Criuleni activează trei secții de biatlon pentru copii. După prima lecție deschisă din oraș, s-au înregistrat atât de multe solicitări de înscriere, încât au fost inaugurate secții de biatlon la Criuleni, Izbiște și Râșcova. De asemenea, este planificată deschiderea în curând a unei a cincea secții de biatlon, la încă un liceu din Chișinău. În plus, în luna mai a.c. se vor derula concursuri între toate secțiile create în cadrul proiectului NEXTGEN.

Potrivit declarațiilor făcute de conducerea Federației moldovenești de biatlon, proiectul NEXTGEN va pune accent și pe pregătirea antrenorilor, întrucât în Moldova se atestă o lipsă acută a acestora. În prezent, se deschid secții doar acolo unde sunt tehnicieni de biatlon: în raionul Criuleni activează biatlonista Alexandra Camenșcic, iar la Liceul Waldorf – Andrei Dupceac, maestrul al sportului la biatlonul de vară; el de mulți ani activează în cadrul instituției, fiind și directorul acesteia un răstimp de circa șase ani.

opinat Mihai Bogatu, elev în aceeași clasă.

„A fost o experiență nouă pentru mine. Mi-a plăcut mult această activitate, cursele de schi îmi trezesc emoții palpabile, dar și antrenamentul de tir s-a dovedit a fi deosebit de interesant”, spune Kira Besedina, elevă în clasa a VI-a „B” (dirigintă Natalia Bzovaia).

La rândul său, Nadejda Bria, antrenorul principal al echipei de juniori a Moldovei, cu o experiență profesională de peste 20 de ani, a fost copleșită de entuziasmul elevilor: „Așteptam să vină o asemenea inițiativă încă de la începutul anilor 2000. În acest răstimp, am observat la copii o dorință nemăsurată de a practica biatlonul. Dacă le vom crea condițiile necesare, ei vor avea parte și de rezultate de succes, sunt sigură de acest lucru.”

Mulți copii s-au înscris la secție chiar în timpul lecției deschise, având o dorință arzătoare de a participa cât mai curând la antrenamente. Iar tehnicianul care va fi responsabil de pregătirea copiilor, Andrei Dupceac, a subliniat că deja la începutul antrenamentului, după prima

familiariza cu biatlonul, de a se inspira din exemplul sportivilor noștri consacrați și de a face primii pași în această disciplină”, a notat Sergiu Bălan, absolvent al Liceului Waldorf, participant la Jocurile Olimpice din 2010.

„Nu cunosc cum se vor aranja stelele, dar dacă instituția noastră de învățământ va educa și alte vedete de biatlon, vom fi mândri de acest lucru”, a punctat Olga Munteanu, directorul LT Waldorf.

Impresii ale elevilor

Experiența tragerii la țintă din puști laser a făcut, cu siguranță, cea mai puternică impresie asupra copiilor. Iată doar câteva dintre exclamațiile lor ce debordau de fericire:

„La început am crezut că va fi dificil să mănuiesc arma, dar a fost interesant și s-a dovedit a fi ușor! Nu am încercat încă să schiez, dar cred că îmi va plăcea”, își împărtășește

Este de menționat că proiectul NEXTGEN face parte din seria de inițiative Torner-SportsInitiative, pornite de Dmitri Torner, președintele forului sportiv de profil. Mai multe informații despre proiect puteți afla accesând site-urile <https://www.biathlon-moldova.md/ro/nextgen> și <https://www.facebook.com/biathlonmoldovaofficial>.

Reporter UPP

Внеклассная деятельность в рамках проекта «Читаем А. С. Пушкина»

В качестве концептуальной основы в обучении русскому языку прочно утвердился коммуниктивно-деятельностный подход, согласно которому общая цель учебной дисциплины русский язык в национальной школе – формирование коммуниктивной компетенции. В связи с тем, что русский язык в Молдове всё больше приобретает тенденцию иностранного, обратилась к внеклассной работе, поскольку она способствует развитию ключевых/трансверсальных компетенций, необходимых для самореализации и развития личности учащихся, развивает специфические компетенции: речевую, языковую и социокультурную, соответствует нуждам и потребностям современного ученика.

В свете недавно происходящих событий (вынужденный карантин, пандемия) учащиеся были лишены общения, проявления талантов и способностей. Хочется также отметить, что у ребят национальной школы небольшой выбор для участия в региональных или республиканских конкурсах по русскому языку. Чаще всего ограничиваются участием в Олимпиаде в 9-12 классах, а учащиеся муниципалитета Кишинэу – в конкурсе выразительного чтения наизусть, организуются ко Дню поэзии.

Ко всему сказанному добавлю: имя А. С. Пушкина, основателя русского литературного языка, известное каждому в Бессарабии, тесно переплетается с историей края, литературными связями, диалогом двух культур. 6-го июня 2024 года исполняется 225 лет со дня рождения великого поэта, поэтому зародилась мысль инициировать Республиканский партнёрский дистанционный образовательный проект «Читаем А. С. Пушкина», который был проведён в период с 25 сентября по 31 декабря 2023 г., а задания составлены и проведены в соответствии с Куррикулумом по учебной дисциплине Русский язык в национальной школе от 2019 г.

Цель проекта: Повышать качество стандартов школьного образования и внеклассной работы, выявлять творческий потенциал учащихся, способствовать их личностному росту в контексте национальных и общечеловеческих ценностей.

Задачи:

- Привлечение наибольшего числа учащихся, учителей, родителей на Республиканском уровне в проект, способствующий продвижению творчества А. С. Пушкина;
- Изучение жизни и творчества великого классика русской литературы через исследование биографии, чтение литературного наследия и его театрализации;
- Формирование и развитие коммуниктивной компетенции учащихся посредством выполнения творческих заданий;
- Укрепление междисциплинарных связей;
- Стимулирование творчества,

Инга МАКОВЕЙ-КАРАЧЕБАН,
учитель русского языка,
первая дидактическая
степень,
Т Л имени М. Садовяну

воображения и оригинальности учащихся при выполнении индивидуальных и групповых творческих заданий;

- Развитие сотрудничества между учебными заведениями на время проекта, применение и внедрение предложенных конкурсных заданий, размещение и продвижение их при помощи социальных сетей и масс-медиа.

На предварительном этапе был утверждён партнёрский дистанционный образовательный проект «Читаем А. С. Пушкина», составлено положение, разработаны конкурсные задания, требования и критерии оценивания, установлены сроки местного и республиканского уровня, одновременно шёл поиск партнёров, разработка Google Forms, подписание соглашений о партнёрстве с учебными заведениями, родителями, позволяющими публикацию фотографий и видео с изображением детей, создание групп образовательного проекта на дистанции «Читаем А. С. Пушкина» в социальных сетях.

Реализация проекта на местном (лицейском уровне) проходила с 18 октября по 20 декабря. В помощь учителям были предложены сценарии с адаптированными текстами А. С. Пушкина и презентации к внеклассным мероприятиям. В свою очередь, учителя определили лучшие работы и переслали их координатору проекта.

Республиканский этап состоялся с 20 по 31 декабря, на котором республиканская комиссия оценила работы по заявленным ранее критериям, выявила лучших и наградила дипломами участников проекта и призёров.

В проекте приняло участие 8 школ муниципалитета Кишинэу, 7 школ из других регионов Республики Молдова, а в качестве гостя – школа имени Андрея Первозванного г. Батуми (Грузия).

Предложенные задания в рамках проекта:

1. Художественно-изобразительный конкурс «Мир А. С. Пушкина в рисунке»;
2. Конкурс выразительного чтения наизусть пушкинских произведений «Знакомый и незнакомый А. С. Пушкин»;
3. Театральный конкурс. Инсценирование фрагмента произведения А. С. Пушкина;
4. Реклама пушкинского произведения. «Читайте Пушкина, друзья!»;

5. Письмо А. С. Пушкину или пушкинскому герою.

Каждый из видов заданий проекта способствует развитию воображения, проявления таланта, формированию и развитию коммуниктивной компетенции, изучению творчества великого поэта, а также русского языка.

Работы, представленные на художественно-изобразительный конкурс, демонстрируют не просто прочитанные произведения А. С. Пушкина, а видение и восприятие мира поэта и отражение его учащимися в рисунке и цвете. Конкурс выразительного чтения наизусть способствует обогащению словарного запаса и развитию навыков публичного выступления. На уроках русского языка мы часто используем элементы театрализации: чтение по ролям, пересказ текста от имени того или иного героя 1-го или 3-го лица, ролевые игры и т. д. Интерпретируя роль того или иного персонажа, ученик узнаёт историю создания произведения, знакомится с историческими фактами и сведениями, вошедшими в основу произведения, учится общаться на неродном языке, сотрудничать в коллективе, быть ответственным и дисциплинированным. Участие в конкурсах позволяет развивать творческие способности и таланты, проявляя оригинальность и воображение.

Основная цель рекламы – привлечь внимание. Одной из задач республиканского дистанционного проекта «Читаем А. С. Пушкина» – привлечь внимание учащихся и их родителей к творчеству великого поэта, чтению и изучению его произведений, биографии. Читая, расширяем словарный запас, вводим пассивную лексику в активную, тем самым способствуем развитию коммуниктивной компетенции – приоритетной в национальной школе. Одной из не менее важных задач является укрепление межпредметных связей. На мой взгляд, конкурс рекламы «Читайте Пушкина, друзья!» полностью отвечает поставленным задачам. Данный тип заданий можно использовать ко многим произведениям, изучаемым в школе в качестве проекта или продукта. Учащиеся должны прочитать то или иное произведение и аргументировать его, почему оно заслуживает внимания и, используя цифровые компетенции, создать свой продукт.

Не менее интересным заданием является творческий конкурс «Письмо А. С. Пушкину или пушкинскому герою», который подразумевает знание биографии поэта, прочтение художественного произведения, знание сюжетных линий, умение высказывать свою точку зрения и т. д. Соблюдая структуру письма, участники составили собственное монологическое высказывание, написав текст «от руки». Данный конкурс позволяет выявить уже сформированные компетенции.

Как и другие учителя-участники проекта «Читаем А. С. Пушкина», несмотря на то, что являюсь его автором и координатором республиканского уровня,

натором республиканского уровня, одновременно с учащимися 9 «А», «Е» и 7 «Д» классов провела в рамках проекта литературный вечер «Учитесь Пушкина читать», выставку рисунков по произведениям классика, конкурс выразительного чтения наизусть.

Всего на республиканский этап было заявлено 194 продукта, среди которых 59 рисунков, 52 видео прочтения наизусть стихотворений и отрывков произведений, 13 миниспектаклей, 1 мультипликационная работа по сказке «Золотая рыбка» (вне проекта), 21 реклама пушкинских произведений, 48 писем. Некоторые работы учащихся представлены в Facebook в группе дистанционного образовательного проекта «Читаем А. С. Пушкина», а также на YouTube. В рамках проекта, кроме стихотворений, прочитаны произведения: поэмы «Бахчисарайский фонтан», «Цыгане», «Руслан и Людмила», роман в стихах «Евгений Онегин», повести «Метель», «Барышня-крестьянка», «Выстрел», «Дубровский», сказки «О попе и работнике Балде», «О мёртвой царевне и семи богатырях», «О золотом петушке», «О рыбаке и рыбке», которые не изучаются в школе с румынским языком обучения. Всего проведено 16 внеклассных мероприятий, посвящённых жизни и творчеству А. С. Пушкина.

Все местные координаторы проекта отметили положительные результаты: заинтересованность предметом, увеличилось знание в области русского языка и литературы, пополнился словарный запас, учащиеся перестали стесняться говорить по-русски, нет страха сказать что-то неверно. Ребята делятся дополнительной информацией, стали читать и интересоваться жизнью и творчеством поэта, рассказывать родителям об участии в проекте. Родители, в свою очередь, поделились воспоминаниями и помогли в решении организационных вопросов и не только, стали интересоваться жизнью школы, что способствовало улучшению взаимоотношений между учителями и учениками, во многих школах сплотился коллектив. Учащиеся предлагают продолжить работу над инсценированием литературных произведений, проявляют инициативу и самостоятельно учат стихи наизусть. Хочется отметить, что в ходе проекта ребята имели возможность обратиться за советом к учителям информатики и ИЗО, что способствует укреплению

«Учение, лишённое всякого интереса и взятое только силою принуждения... убивает в ученике охоту к учению, без которой он далеко не уйдёт...»

(К. Ушинский)

межпредметных связей. Опыт показал: чем чаще преподаватели будут проводить подобные мероприятия с учащимися, тем интереснее будет протекать процесс обучения, а общение между учителем и учащимися будет гармоничнее. Ученики имеют возможность проявить свои способности и таланты, познать новое. Данные мероприятия позволяют учителям не просто формально относиться к своему делу, а осознавать их необходимость. В памяти учеников остаются не уроки, а неформальное общение с учителем и сверстниками на изучаемом языке. В результате проведения внеклассных мероприятий развиваются коммуниктивная и специфические компетенции: речевая, языковая и социокультурная, с выходом на ключевую/ трансверсальную компетенцию, необходимую для самореализации и развития личности учащихся.

Пользуясь случаем, предлагаю учителям русского языка школ с румынским языком обучения участвовать в развитии проекта «Читаем А. С. Пушкина», подробную информацию вы можете получить по электронному адресу inga.macovei1976@gmail.com

Выражаю слова благодарности всем участникам I выпуска проекта и их координаторам-учителям: Е.Бурлаку и Г. Прокопьева (ТЛ им.Александру Иоан Куза), И.Копыл (ТЛ им. Н. Йорга), К.Горчаг (ТЛ им. Сократа), Б.Албу (ТЛ им. Драгоша Водэ, с. Стэучень), Н.Белькович (ТЛ с. Будешть), Т.Цугульски (гимназия №53), Н.Сокирка (ТЛ им. В. Василяки), А.Торня (гимназия Кыету, с.Кыету, Кантемировский р-н), Т.Кондря (ТЛ им. Иоана Сырбу, с. Игнэцей, Резинский р-н), М.Шварцмаклер и А.Нистор (ТЛ им. Александру чел Бун, г. Резина), Н.Семёнов (ТЛ им. Штефана чел Марэ, г. Григориополь), Р.Николаев и Н. Семёнов (ТЛ им. Иона Крянгэ, с. Кошница, Дубоссарский р-н), А.Галаченко (гимназия Куконештий Ной, с. Куконештий Ной, Единецкий р-н), А.Улмадэ (гимназия Сингурень, с. Сингурень, Рышканский р-н).

Отдельно благодарю гостя проекта – учителя русского языка школы имени Андрея Первозванного Е.Ломадзе (г. Батуми, Грузия) за интересный мультипликационный материал и поддержку проекта.

Желаю всем участникам проекта крепкого здоровья, творческих находок и успехов на педагогическом поприще.

Instrumente magice în Școala Emoțiilor

Ședință de dezvoltare psihologică (activitate art-terapeutică)

Dezvoltarea sferei emoționale a copiilor este una din condițiile care poate asigura o bună adaptare la mediul social, o bună comunicare și relaționare cu cei din jur, iar formarea emoțiilor „inteligente” este una dintre prioritățile educației moderne. Deficitul de comunicare față în față, generat de digitalizare, dar și de alți factori, cum ar fi lipsa părinților de acasă, poate destabiliza echilibrul emoțional al unui copil, acesta simțindu-se depășit de situație și, drept urmare, se accentuează vădit necesitatea învățării comportamentelor emoționale asertive.

Vom prezenta mai jos un model de ședință de asistență psihologică, care ar putea fi aplicat în activitățile de dezvoltare emoțională și de asigurare a confortului emoțional al elevilor din clasele primare, dar și al elevilor cu necesități speciale (cu anumite adaptări, în funcție de specificul vârstei).

Scenariul activității:

Grupul-țintă: clasele a II-a – a IV-a

Durata: 50 de minute

Scopul: Dezvoltarea abilităților de exprimare verbală și nonverbală a trăirilor și emoțiilor personale; exteriorizarea emoțiilor și autoreflexia, prin intermediul exercițiului art-terapeutic. Facilitarea stării de bine.

Obiective:

1. Să exploreze propriile emoții și ale celor din jur;
2. Să analizeze reacțiile emoționale proprii în diverse situații de viață;
3. Să valorifice exercițiul art-ter-

apeutic în depășirea încordării emoționale și în facilitarea confortului psihologic;

4. Să manifeste înțelegere, toleranță, empatie față de ceilalți.

Metode și tehnici de învățare: activitatea frontală, activitatea individuală, exercițiul art-terapeutic (povestea educativă, „Curcubeul emoțiilor”), discuție frontală, exercițiul „Copacul Dragostei”.

Resurse educaționale: cretă colorată, sare, borcănașe 200 ml, fișe adezive în formă de inimioare, poster ARBORELE DRAGOSTEI, jpg electronic „Emoțiile Anei”, ecran (computer sau TV).

Demersul educațional. Pași acționali.

1. **Momentul organizatoric.** Elevii sunt așezați în grupuri pentru a putea comunica între ei în timpul exercițiului art-terapeutic. Se identifică și se scriu regulile de comunicare în cadrul unei ședințe de dezvoltare psihologică. Li se anunță scopul și obiectivele activității.

Corina TRIFAN,
psiholog școlar,
grad didactic I,
LT „Vasile Alecsandri”,
or. Călărași

2. **„Arborele (copacul) dragostei”:** Elevii își vor imagina că trăiesc pe planeta emoțiilor, unde cresc arbori, „copaci ai dragostei” (pe tabla pentru flipchart se anexează un poster cu imaginea unui arbore). De fiecare dată când locuitorii planetei emoțiilor vorbesc despre ceea ce le place la ei, pe „copacii dragostei” înflorește câte o inimioară. Astăzi ei (elevii) vor face ca „copacul dragostei” să înflorească, arătând cât de mult se apreciază pe sine și ce anume le place la ei. Vor lua câte o inimioară adezivă și o vor lipi pe arbore, spunând ce le place la ei înșși.

3. **Povestea educativă „Ana și emoțiile sale”, adaptată (autoare A. Pașca).** Copiii ascultă povestea și bat o dată din palme, când este vorba despre o emoție.

„Ana, o fetiță de vârsta voastră, se trezi dimineața. Era o zi de sâmbătă și nu trebuia să meargă la școală. S-a ridicat din pat, a mers la baie și s-a spălat, s-a îmbrăcat, a mâncat, apoi a privit pe fereastră. A văzut că soarele strălucea. Era **bucuroasă** că poate să se joace în curtea casei. A zămbit și a cerut voie să iasă. În curte a aflat că Irina, prietena ei, era plecată la bunici și, cum nu avea cu cine să se joace, Ana a început să se simtă **tristă**. Cu lacrimi în ochi s-a îndreptat spre leagănușul din curte. A început să se legene. Îi plăcea asta și **s-a liniștit**. În timp ce se juca, nori

negri au acoperit cerul. Se apropia furtuna. A privit spre cer și a văzut cum soarele se ascunde cu **teamă** după nori. Ana a hotărât să intre în casă. A mers în camera ei și, ce să vezi, pe masa de birou a văzut o carte nouă. Ana a fost **surprinsă**. A început să răstoiească cartea. Era o carte de povești cu imagini frumoase colorate. În povești niște copii au plecat în excursie. Mulți dintre ei au avut grijă de pădure, și-au adunat resturile și hârtiile în care le era împachetată mâncarea și le-au pus în pungi de gunoi. Unul din ei, pe nume David, a lăsat hârtiile imprăștiite prin iarbă. Când a văzut imaginea cu iarba plină de gunoi, Ana s-a simțit **dezgustată**. A închis cartea și s-a gândit că nu este deloc bine că sunt copii care nu știu să protejeze natura. Cum nu mai putea să iasă în curte, Ana a hotărât să se joace cu Tobias, broșcuța ei țestoasă. Însă Tobias era prea obosită și a refuzat să se joace, iar Ana a simțit cum o cuprinde **furia**. Îi venea să strige la Tobias, să țipe, să dea din picioare și chiar să-o lovească. Și-a adus aminte apoi că ultima dată când a procedat la fel nu a rezolvat problema, așa că s-a gândit: „Sunt **furioasă**, este adevărat, dar dacă voi striga, mă voi certa cu Tobias și îl voi lovi, nu voi rezolva problema. Mai mult, s-ar putea să-o **supăr** pe Tobias și să nu mai dorească să se joace cu mine. Știu ce voi face, îi voi spune că prefer să mă joc cu păpușile, în timp ce ea se plimbă prin cameră”. Așa că Ana s-a jucat de-a doctorul cu păpușile în timp ce Tobias se plimba. În timp ce se juca de-a doctorul, furtuna a trecut, iar soarele a ieșit **bucuros** dintre nori. Ana a hotărât să meargă în curte, a privit spre cer și a văzut un curcubeu mare și frumos. Fața i s-a luminat de **bucurie**. A privit cu atenție curcubeul și s-a gândit: „Ce frumos curcubeu! Are culori multe și atrăgătoare. Fiecare culoare reprezintă una din emoțiile trăite azi de mine și de soare. Merg în camera mea, îmi iau creta colorată și creez un curcubeu care să-mi reprezinte emoțiile pe care le-am trăit împreună cu soarele. Fiecare emoție

va avea culoare diferită și acesta va fi curcubeul emoțiilor mele!”

- Vreți să mă ajutați și voi, copii?
Întrebări pentru discuție:
- Care sunt situațiile prin care au trecut Ana și ce emoții a trăit?
  - Identificați pe ecran fiecare emoție a Anei și numiți-o (v. imaginea din anexe).
  - Voi ați avut asemenea emoții? În ce situații?
  - Închideți ochii și amintiți-vă emoțiile plăcute pe care le-ați trăit săptămâna trecută. Ce situații vi le-au generat/provocat?
  - Cu ce culori vi se asociază aceste emoții?
  - Ce faceți atunci când aveți emoții neplăcute? Cum le depășiți?
  - Cu ce culori vi se asociază aceste emoții?

4. **„Curcubeul emoțiilor” (exercițiu art-terapeutic).** Copiii li se spune că își vor crea propriul curcubeu al emoțiilor, reflectând asupra stărilor lor afective din ultima săptămână. Elevii au la dispoziție borcane mici, până la 200 ml, sare și cretă colorată. Vor colora cantități mici de sare cu cretă, în dependență de emoțiile pe care le-au avut, cu culorile cu care le asociază. Sarea colorată în diferite culori se toarnă în borcănașe până la umplere, fără a o amesteca și creează un „curcubeu al emoțiilor” (borcan decorativ cu praf colorat, v. imaginea în anexe). În timpul activității pot discuta cu colegii despre emoțiile pe care le reprezintă.

5. **Activitatea de încheiere și reflecții**

- Ce emoții ați avut în procesul activității?
- Ați reușit să vă bucurați de munca voastră? Ce ați vrea să spuneți important despre curcubeul vostru?
- Ce amintiri, emoții ați reprezentat prin culorile din borcănaș?
- Dacă curcubeul (creația) vostru v-ar putea adresa un mesaj, ce v-ar spune?
- Cum v-ar putea ajuta în viața cotidiană activitatea de astăzi?
- A fost ușor sau dificil să realizați sarcina? De ce?

Importanța educației fizice în școală

Conform studiilor, s-a demonstrat că în sistemul fenomenelor pedagogice importanța educației fizice în școală este primordială. Importanța educației fizice în școală este strâns legată de factorul special de influențare a dezvoltării calităților motrice ale organismului, a aptitudinilor motrice, dar mai ales a însușirilor naturale ale organismului uman legate nemijlocit între ele. Dacă educația fizică se realizează sistematic de-a lungul perioadelor fundamentale ale ontogenezei, aceasta joacă rolul unuia dintre factorii hotărâtori ai întregului proces de dezvoltare fizică a individului.

De ce importanța educației fizice în școală este primordială?

În sensul cel mai larg, numim dezvoltare fizică a omului procesul modificării însușirilor naturale morfofuncționale ale organismului sau în decursul vieții individului. Dintre indicatorii cantitativi externi ai dezvoltării fizice fac parte, de exemplu, modificările dimensiunilor spațiale și ale masei corpului. Totodată, dezvoltarea fizică calitativă se caracterizează printr-o modificare substanțială a posibilităților funcționale ale organismului. Această modificare se întâmplă pe perioade și etape ale dezvoltării ontogenice, cea mai importantă etapă a dezvoltării organismului fiind în perioada copilăriei. Prin urmare, importanța educației fizice în școală

este de o însemnătate primordială. Se știe că, în decursul vieții individului, diferitele perioade de dezvoltare se succed în felul următor:

- perioada prenatală (intrauterină);
- perioada postnatală timpurie (primii ani de viață);
- copilăria;
- adolescența;
- tineretea;
- perioada de maturitate;
- îmbătrânirea.

Cele mai importante modificări progresive ale formelor și posibilităților funcționale ale organismului se petrec în primele perioade. În speță, de la naștere și până la maturitate, înălțimea se mărește de 3-4 ori, greutatea - de 20-30 ori, capa-

citatea respiratorie a plămânilor - de 5-10 ori, volumul/bătaia inimii - de 20-30 ori și mai mult, indicatorii aptitudinilor de forță - de 50 de ori și mai mult.

După aceste modificări din perioada primilor ani de viață urmează perioadele stabilizării relative a formelor și funcțiilor. Locul acestora este luat, pe măsura îmbătrânirii, de perioadele involuției datorate vârstei. În aceste perioade însușirile morfofuncționale ale organismului regresează treptat.

Rolul și importanța educației fizice în școală

Pentru a înțelege rolul și importanța educației fizice în școală este esențial faptul că dezvoltarea fi-

zică nu este doar un proces natural, ci și socialmente condiționat. Este un proces natural, întrucât se desfășoară pe o bază naturală, ce se transmite ereditar, și se supune unor legi naturale (legea interacțiunii tendințelor ereditare de dezvoltare, schimbarea treptată odată cu vârsta etc.). Însă acțiunea acestor legi naturale se manifestă în funcție de condițiile sociale ale vieții și activității omului. Prin urmare, dezvoltarea fizică este socialmente condiționată într-o măsură hotărâtoare.

În funcție de întreg ansamblul de factori și condiții, care își exercită influența asupra educației fizice, aceasta poate să capete un caracter diferit. Educația fizică poate fi multi-

laterală și armonioasă sau limitată și nearmonioasă.

Cunoscând și utilizând cu pricepere legile obiective ale dezvoltării fizice a omului, putem să acționăm asupra educației fizice. Această acțiune poate imprima o orientare optimă pentru individ și societate. Mai mult decât atât, se poate asigura perfecționarea armonioasă a formelor și funcțiilor organismului și chiar să fie decalate termenii îmbătrânirii naturale.

Aceste posibilități de dirijare într-un anumit sens a dezvoltării fizice se realizează în anumite condiții, în procesul instructiv-educativ (programul de învățământ).

Înțelegerea științifică a rolului și importanței educației fizice în școală decurge tocmai din faptul că procesul de dezvoltare fizică poate fi dirijat. Funcția (destinația) socială specifică a educației fizice constă, în primul rând, chiar în acțiunea de orientare a acestui proces în sensul dorit.

Prof. Lazarin Alexandru LUCIAN,
Școala Gimnazială nr 24,
Galați, România

ROLUL BIBLIOTECARULUI ÎN PROMOVAREA IMAGINII BIBLIOTECII

După 32 de ani de activitate, mi-am pus întrebarea dacă am procedat bine sau rău, dedicându-mă cu trup și suflet activității de înfrumusețare și îmbogățire a celor trei biblioteci în care am activat. A fost foarte greu, neavând uneori nici un stilou pe masă, oferind elevilor accesul liber la raft, propunându-ne să educăm respectul pentru istorie și moștenirea culturală.

Cunoștințele noi se bazează pe cunoștințe istorice și cele mai multe inovații constituie noi combinații ale unor elemente care există deja. Cultura, prin respectul său față de evenimentele de mult apuse, ar trebui să păstreze și să ajute personalul bibliotecilor să evalueze și material psihologic, în actualul context de schimbări imense. Crizele economice, ecologice și sociale ne provoacă intens să găsim noi modalități de acțiune, care ne mai cer și timp liber de gândire logică, doar nu suntem roboți, ci ființe vii care mai avem și familie de întreținut și de educat frumos, cu simț estetic de gândire logică. Creativitatea și inovarea trebuie să fie mobilizate în serviciul unei societăți echitabile, bazate pe dialogul intercultural și pe respectul pentru sănătatea și bunăstarea oamenilor din întreaga lume. Mă gândesc, de fapt, la acest dialog intercultural: unde oare l-am putea identifica? Într-o excursie sau poate într-un calculator fără internet sau tehnică accesibilă pentru dezvoltarea intelectuală? Pentru a face o schimbare, trebuie să acordăm maximă atenție, strădindu-ne în scopul găririi unei căi de ieșire din actualul impas. În primul rând, finanțarea tot la nivel european pentru bibliotecari și bib-

lioteci, care nu primesc literatură artistică din 2014, iar bibliotecarii nu cunosc cine finanțează personalul, împrăștiat în diferite ministere, cu același salariu din 1980 - 60 ruble, acum 6000 lei. Mă întreb ce schimbări s-au produs până acum? Va răspund: am îmbătrânit, fiind hamali neprețuiți și nerespectați de nimeni. Face oare să-ți distrugi familia, sănătatea, viața în așteptarea unei schimbări? Care este drumul nou, politic de schimbare? În lucrările noastre, ale bibliotecarilor, sau în cele ale instituțiilor cărora aparținem? Oare nu avem nevoie de o instituție în cercetare și cunoaștere, care să ne răspundă la toate întrebările ce ne macină de multi ani la rând? Schimbarea personalului nu întotdeauna duce spre bine. Eu cred că în școli trebuie să domine un parteneriat sănătos între profesori, părinți, elevi, bibliotecari, bibliotecă și societate. Până în prezent, instituțiile ne-au divizat, după dorința și atitudinea conducătorilor. Ridicarea nivelului de calitate se înfăptuiește prin exemple proprii de activitate, treptat, cu răbdare și înțelepciune, nu prin forța supunerii, ci a gândirii logice și a investițiilor în cultură și bibliotecă. Nu v-ați pus niciodată întrebarea: cum aș putea investi în ceva creativ, având în portmoneu 2000 de lei pentru viețuirea lunară, care nu ne ajung nici pentru un control de rutină la medic. Ce ar trebui să fac ca specialist

profesionist? Să fur, să vând, ca să-mi pot plăti facturile? Să zâmbesc și să dansez ca să-mi dovedesc dragostea față de oameni, să educ siguranța în ziua de mâine? Da, astfel procedăm pentru că înțelegem că de bibliotecarul (zidit între cărți) depinde, în mod direct, imaginea instituției pe care o reprezentăm, nu doar în orele de serviciu, ci în fiecare clipă a vieții noastre. Pentru că viața este legată de contacte interumane, de dialoguri cu alte profesii și funcții ale societății. La liceul nostru se lucrează foarte mult. Atât elevii, cât și profesorii sunt implicați în concursuri, olimpiade, evenimente culturale, în renovarea instituției. Nici eu nu stau cu mâinile încrucișate și finalizez ziua de lucru la ora 2 noaptea, îndeplinind cerințele educative. Prin vizitele în bibliotecă, grație colaborării dintre profesor și bibliotecar, elevii se familiarizează cu ambianța din bibliotecă, structura sistemului de bibliotecă, secțiile speciale ale bibliotecii, pregătirea comunicărilor, descrierea bibliografică, edițiile informative și lucrul cu ele etc. Bibliotecarul își tratează elevii individual, conform vârstei, pregătirii, interesului etc. Mă străduiesc să fiu un om al culturii, dinamic, flexibil, deschis spre progres, capabil să schimb mentalități, un consultant pentru toate instituțiile de parteneriat cu care ne întâlnim la cenaclul literar.

Vera MUNTEANU

Secretele scrierii și publicării cărților

Centrul de Angajabilitate Francofon al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău a inaugurat prima sa activitate, din 2024, printr-o întâlnire inspirațională cu „Alumni Antreprenori”. Evenimentul, desfășurat recent, a fost dedicat dialogului între Alumni UPSC și studenții francofoni cu tema intrigantă „Cum scriem, publicăm și vindem cărți?”

Două personalități inspirate din lumea literară și-au adus contribuția la acest dialog: Marinela LUNGU, o tânără autoare și absolventă UPSC, care jonglează între profesorat și scris cu pasiune, și doamna Angela COPACINSCHI, profesoară la Catedra de Filologie Romanică și Germanică, care și-a împărtășit experiența de autor. În cadrul întâlnirii, cele două autoare au împărtășit tinerilor francofoni secretele scrierii, publicării și promovării

cărților lor. De la importanța lecturii în dezvoltarea personală a copiilor și adolescenților până la provocările întâmpinate în procesul de publicare și vânzare a cărților, discuția a fost amplă și captivantă.

Studenții și profesorii prezenți au fost încântați să afle mai multe despre parcursul celor două autoare, în-

trebându-le despre procesul de creație literară, dificultățile întâmpinate și semnificația unor titluri metaforice. De asemenea, au fost curioși să afle dacă autoarele se află în continuare în procesul de scriere a unor noi cărți, ceea ce a adus un plus de inspirație și motivație pentru cei prezenți.

Este demn de menționat că evenimentul a subliniat importanța continuării educației și dezvoltării personale, încurajând tinerii să citească și să scrie, iar Centrul de Angajabilitate Francofon al Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău a demonstrat încă o dată angajamentul său față de susținerea viitoarei angajabilități a studenților francofoni.

Studenții de la toate facultățile universității sunt încurajați să participe la evenimentele francofone organizate de CEF și SRIMP, pentru a se bucura de oportunități de învățare și inspirație din partea unor personalități remarcabile.

FOTBAL ÎN ȘCOLI:

Liceul „M. Eminescu” din Sipoteni a beneficiat de echipament sportiv

Clasa specializată de fotbal a Liceului Teoretic „Mihai Eminescu” din Sipoteni, Călărași, a beneficiat de echipament sportiv în cadrul proiectului „Fotbal în școli”, inițiat de Ministerul Educației și Cercetării în colaborare cu Federația Moldovenească de Fotbal (FMF). Donația (câte două tricouri, o pereche de pantaloni, o vestă de ploaie - fâș, o pereche de pantaloni scurți și jambiere, un rucsac și o scurtă de iarnă pentru fiecare copil) a fost oferită celor 21 de elevi ai clasei a VIII-a de reprezentanta FMF, Diana Bulgaru, manager proiecte Grassroots.

Reamintim că 4 ani în urmă această instituție de învățământ a fost prima din țară care a acceptat participarea la proiectul „Fotbal în școli”. Actualmente, Alina Olari și Elena Trifan, elevule liceului în cauză, evoluează pentru reprezentativa națională feminină de fotbal WU15, iar Maxim Coțofan și Nicolae Josan, discipoli ai aceluiași liceu, sunt membri ai unor selecționate regionale. Iar cei 21 de elevi sunt membri ai cluburilor de fotbal din regiune, participând în fiecare weekend la diferite competiții.

Este de menționat că de la începutul anului școlar 2023-2024, încă cinci clase specializate de fotbal au intrat în posesia de echipament sportiv, fiind vorba de următoarele licee: „Nikolai Gogol” din Chișinău, „Mihai Eminescu” din Cimișlia, „Hyperion” din Durlești, „Mihai Eminescu” din Ungheni, „Mihail Sadoveanu” din Giurgiulești, Cahul. Fiecare dintre clase a beneficiat de câte un set de inventar sportiv (15 mingi, 1 sac pentru mingi, 10 conuri, 40 copete și 10 bavete de joc) pentru organizarea și sporirea calității antrenamentelor efectuate la disciplina „Fotbal”.

De specificat că proiectul „Fotbal în școli” prevede crearea unor clase specializate mixte (băieții se antrenează împreună cu fetele) în cadrul acelor instituții de învățământ ce vor depune cereri de solicitare în acest sens. În plus, antrenorii vor avea parte de un curs de instruire, pentru a obține calificarea necesară desfășurării unei asemenea activități.

Reporter UPp

În prezent, copiii clasei specializate de fotbal sunt asigurați cu prânzuri calde și se antrenează de două ori pe zi, de cinci ori pe săptămână, fiind ghidați de tehnicianul Dumitru Copetinschi, bursierul proiectului „Fotbal în Școli”. De remarcat că indemnizația îi va acoperi integral costurile cursurilor pentru obținerea Licenței B UEFA (Union of European Football Associations).

ATENȚIE! CONCURS!

Ministerul Educației și Cercetării cu sediul în mun. Chișinău, Casa Guvernului, Piața Marii Adunări Naționale nr.1, MD-2033, anunță concurs pentru ocuparea funcției vacante de *director al Centrului de Excelență în Educație Artistică „Ștefan Neaga” din Chișinău.*

Informația despre condițiile de participare la concurs poate fi accesată la adresa: www.mec.gov.md
Telefoane de contact: 022 233560, 022 233564, 022 234609.

Univers Pedagogic pro

Chișinău, MD 2059, str. Doina, nr. 104, et 4
E-mail: univers2@mail.ru, univers.pedagogic@gmail.com
Tipar: ÎSFEF „Tipografia Centrală”. Comanda nr. 290.

ECHIPA REDACȚIONALĂ:

RESPONSABIL DE EDIȚIE	▶ Oxana Parașciuc
REDACTOR PRINCIPAL	Nicolae Jantic
REPORTERI	▶ Iulian Bogatu, Silvia Țurcan
CORECTOR MACHETATOR	▶ Elvira Țăganaș-Pântea Iurie Babii

Redacția nu corespundează cu autorii, nu recenzează și nu restituie materialele necomandate. Preluarea articolelor și pozelor este posibilă doar cu acordul prealabil al redacției.

INDICE DE ABONARE LA:

„Poșta Moldovei” – PM21741
„Moldpresa Grup” SRL
Abonare online: <https://services.posta.md/abonarea2022#/publication/264>